

Nederland

Europees beleid leidt tot aanzienlijke beperking van emissies in Nederland, maar dit is niet altijd voldoende om aan de Europese normen voor de milieukwaliteit te voldoen. Vergeleken met andere EU lidstaten zijn de emissies per vierkante kilometer hoger omdat Nederland dichter bebouwd en bevolkt is.

Broeikas-gassen			Energie- verbruik			Elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen		Verzurende stoffen		Ozon- precursors			Vraag naar vrachtvervoer			Organische landbouw		Productie stedelijk afval			Gebruik van zoet water	
Emissies/cap.	Emissies/BNP	Emissies DTT	Consumptie/cap.	Consumptie/BNP	Consumptie	Aandeel	Aandeel	Emissies/cap.	Emissies DTT	Emissies/cap.	Emissies/BNP	Emissies DTT	Vrachtvervoer /cap.	Vrachtvervoer /BNP	Vrachtvervoer DTT	Aandeel	Aandeel	Stedelijk afval	Stedelijk afval	Stedelijk afval DTT	Waterexploitatie index	Waterexploitatie index
TOESTAND	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG	VOORUITGANG	TOESTAND	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG	VOORUITGANG	TOESTAND	VOORUITGANG
■	■	▶▶▶	■	■	▶▶▶	■	▶▶▶	■	▶▶▶	■	▶▶▶	▶▶▶	■	■	▶▶▶	■	▶▶▶	■	▶▶▶	▶▶▶	■	▶▶▶

Emissie van broeikasgassen

De emissie van broeikasgassen was in 2003 1 % lager dan in het referentiejaar (1990/1995). De emissie van CO₂ nam aanzienlijk toe, maar dit werd gecompenseerd door de afname van niet-CO₂ broeikasgassen. In vergelijking met andere EU lidstaten is Nederland snel overgegaan tot het aankopen van emissiereducties in andere landen via de Kyoto-mechanismen. Door het aankopen van deze buitenlandse emissiereducties is er een kans van 50 % dat Nederland zijn verplichting voor de periode 2008–2012 in het kader van Kyoto nakomt, op voorwaarde dat de binnenlandse emissies stabiel blijven.

Energieverbruik

Door zijn energie-intensieve karakter verbruikt de Nederlandse economie meer energie dan het Europese gemiddelde. Het jaarlijkse percentage energiebesparing bedraagt 1 % (gemiddelde over 10 jaar). In de periode 1999–2002 is de doelmatigheid in het energieverbruik bij de industrie met 0,7 % toegenomen.

Elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen

In 2004 bedroeg het aandeel nationaal geproduceerde hernieuwbare energie 1,8 %. De doelstelling met betrekking tot het aandeel hernieuwbare energie in de energievoorziening (5 % in 2010) zal niet gehaald

worden. De doelstelling voor hernieuwbare elektriciteit zal wel gehaald worden.

Emissie van verzurende stoffen en ozonprecursors

Hoewel de verzurende emissies afnemen, zal Nederland waarschijnlijk niet voldoen aan de NEC-richtlijn voor SO₂ en NO_x. Toch behoort de Nederlandse eco-efficiëntie voor SO₂ en NO_x tot de beste in Europa. Voor NH₃ is er een kans van 50 % dat Nederland het nationale emissieplafond zal halen.

Zoals in veel delen van Europa overschrijden de concentraties fijn stof in grote delen van Nederland de Europese normen voor de luchtkwaliteit in aanzienlijke mate. De regionale concentraties van fijn stof zijn in Nederland relatief hoog, evenals in België, het Duitse Roergebied en Italië. De luchtkwaliteitsgrenzen voor fijn stofdeeltjes zullen in 2010 nog steeds op grote schaal worden overschreden.

Vraag naar vrachtvervoer

Dankzij de Europese emissie-eisen voor auto's neemt de vervoersgerelateerde NO_x-emissie af, ondanks de toename van het verkeersvolume en de verschuiving van benzine naar diesel als brandstof. Het voor 2010 gestelde emissiedoel voor NO_x in de vervoerssector zal evenwel worden overschreden. Betere milieuprestaties van vrachtauto's zullen van grote invloed zijn op

Bevolking: 16 215 000
Oppervlakte: 41 530 km²
BBP: 385 436 miljoen EUR

de toekomstige NO_x-emissie. De Nederlandse verordening inzake de luchtkwaliteit houdt een strikte implementatie in van de Europese richtlijn voor de luchtkwaliteit, met name doordat deze is geïntegreerd in de wetgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening. De normen voor fijn stofdeeltjes en ozon zijn een belangrijke stap naar betere bescherming van de volksgezondheid maar effect is niet gegarandeerd. Langdurige blootstelling aan hoge concentraties fijn stof heeft mogelijk ernstige gevolgen voor de gezondheid.

Gebieden met biologische landbouw

Op dit moment wordt op ongeveer 2 % van de landbouwgrond in Nederland biologische landbouw bedreven. Als het toekomstige groeicijfer van de biologische landbouw gelijk blijft aan het huidige, zal de nationale doelstelling (10 % in 2010) niet worden gehaald. Hoge consumentenprijzen staan verdere ontwikkeling van de biologische landbouw in Nederland in de weg.

Huishoudelijk afval

In de periode 1990–2002 is de hoeveelheid huishoudelijk afval met meer dan 40 % toegenomen. De hoeveelheid afval die wordt gestort daalt sterk; recycling en vuilverbranding nemen toe. Sinds 2000 neemt de totale hoeveelheid afval af.

Gebruik van zoetwaterbronnen

In de afgelopen 30 jaar zijn onttrekking en gebruik van zoet water in Nederland min of meer stabiel gebleven. Het gebruik van grondwater is echter significant gedaald, terwijl het gebruik van oppervlaktewater is toegenomen. Oppervlaktewater is de voornaamste waterbron voor de industrie- en de energiesector, waterleidingbedrijven gebruiken voornamelijk grondwater.

Het verbruik van drinkwater door huishoudens is sinds het midden van de jaren negentig afgenomen als gevolg van technologische veranderingen en veranderingen in het gedrag van consumenten.